การพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลานิลหยอง

Development of "Pla Nil Yong" (Dried Shredded Nile Tilapia)

สุมภา เทิดขวัญชัย* อมรรัตน์ เจริญชัย**

บทคัดย่อ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลานิลหยองมีวัตถประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนาตำรับพื้นฐานการผลิตปลา ้นิลหยอง จากตำรับปลาหยอง 3 ตำรับ นำตำรับที่ได้รับการยอมรับมากที่สคมาศึกษาวิธีการให้ความร้อนที่ เหมาะสมในการเตรียมเนื้อปลานิลสกในการผลิตปลานิลหยอง 3 แบบ คือ แบบนึ่ง แบบใช้ความคัน และ แบบย่าง นำมาประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส โดยผู้ทดสอบที่มีความเชี่ยวชาญทางอาหาร ด้วยการชิม แบบให้คะแนนความชอบ 9 ระดับ (9 - Point Hedonic Scale) นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ วิเคราะห์ คุณภาพทางกายภาพ จุลินทรีย์ และองค์ประกอบทางเคมีของผลิตภัณฑ์ และศึกษาต้นทุนการผลิต ศึกษาอายุ การเก็บรักษา โดยบรรจุถุงอะลูมิเนียมฟอยล์ Polypropylene แบบสุญญากาศที่อุณหภูมิต่างกัน 3 ระดับ คือ อุณหภูมิ 28 40 และ 50 องศาเซลเซียส สุ่มตรวจสอบคุณภาพทุก 15 วัน เป็นเวลา 90 วัน ผลการศึกษาพบว่า ตำรับปลานิลหยองที่ได้รับการยอมรับประกอบด้วย เนื้อปลานิลสุก ซีอิ๊วขาว ซีอิ๊วดำ น้ำตาลทราย และ น้ำเปล่า ร้อยละ 55.56 6.67 1.67 8.33 และ 27.77 ตามลำดับ คุณภาพด้านสีมีค่าความสว่าง (L*) 53.91 ค่าสี แดง (a*) 10.50 และค่าสีเหลือง (b*) 30.25 ปริมาณน้ำอิสระ (aw) เท่ากับ 0.57 ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด 2.5 ${f x}$ 102 CFU/g และจำนวนยีสต์และราน้อยกว่า 25 CFU/g มีปริมาณความชื้น ใจมัน โปรตีน เถ้า เส้นใยหยาบ และคาร์โบไฮเครต ร้อยละ 4.75 6.54 48.06 7.47 0.54 และ 32.64 ตามลำคับ จากการศึกษาอายการเก็บรักษา พบว่าในด้านความชอบโดยรวม ลักษณะปรากฏ และสีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนค้านกลิ่น รสชาติ และเนื้อสัมผัสไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ 0.05 ปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด ยีสต์และราไม่เกินมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่กำหนด เมื่อคำนวณต้นทุน การผลิตเฉพาะวัตถุดิบ คิดเป็นเงิน397.10 บาท ต่อกิโลกรัม

^{*} อาจารย์ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

^{**} ศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

This research aimed to study and develop three basic recipes of "Pla Nil Yong" (Dried Shredded Nile Tilapia). The most accepted recipe was studied to determine the proper heat needed in preparing tilapia meat for "Pla Nil Yong" product, using three types of heating methods, namely, steaming, pressure cooking, and broiling. These products were evaluated for their sensory properties by the food testing specialists, using the 9-Point Hedonic Scale as the judging instrument. The results were analyzed quantitatively using the statistical method. The quality of the products were also analyzed in terms of their physical property, microbiology, chemical compositions, including the production cost. Shelf-life of the products were tested by packing them in the vacuumed polypropylene aluminum foil bag at three-different temperature levels, which were 28, 40 and 50 degrees Celsius. The packed products were, then, randomly inspected every 15 days for a period of 90 days. The study found that the satisfactory recipe of Pla Nil Yong was composed of 55.56% prepared tilapia meat, 6.67% white soy sauce, 1.67% black soy sauce, 8.33% sugar, and 27.77% water. The color property was as follow: brightness (L*) 53.91, Red (a*) 10.50, and Yellow (b*) 30.25. Free-floating water was aw 0.57. The amount of total microorganism was 2.5x102 CFU/g, and yeast and fungus was <25 CFU/g. Regarding the chemical property, the product contained 4.75% moisture, 6.54% fat, 48.06% protein, 7.47% ash, 0.54% fiber, and 32.64% carbohydrate. The study of product shelf-life found that all three variations were different at the 0.05 level in terms of overall liking, appearances and color, but flavour, taste, and texture were not different at the 0.05 level. The total amount of microorganisms, yeast and fungus, was lower than the required industrial standard. The production cost of Pla Nil Yong materials were 397.10 bahts per kilogram.

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักฟุตบอลชาย ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนการกีฬา*

Food Consumption Behavior of Adolescent Male Soccer Players at Bangkok Metropolitan Sport School

อารีรัตน์ หนูรุ่น** อบเชย วงศ์ทอง*** นฤมล ศราธพันธ์****

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษา 1) ชนิดและความถี่ของการบริโภคอาหารชนิดต่างๆ 2)ปริมาณ พลังงาน และโปรตีนที่ได้รับจากการบริโภคอาหาร 3) ภาวะโภชนาการและ 4) ความสัมพันธ์ระหว่าง ปริมาณพลังงาน และโปรตีนที่ได้รับกับภาวะโภชนาการของนักฟุตบอลชาย โดยใช้แบบสอบถามรวบรวม ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลชายระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนการกีฬา กรุงเทพมหานคร จำนวน 52 คน สุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์คุณค่าสารอาหารด้วยโปรแกรม Nutrisurvey 2007 และหาความสัมพันธ์ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Product Moment Co-efficient)

ผลการวิจัยพบว่า นักฟุตบอลชายมีอายุเฉลี่ย 15 ปี น้ำหนักเฉลี่ย 58.2 กก. ส่วนสูงเฉลี่ย 168.2 ซม. ผลการศึกษาชนิดอาหาร และความถี่ในการบริโภคอาหารชนิดต่างๆ พบว่า นักกีฬาฟุตบอลชายบริโภคข้าว สวยทุกวัน ส่วนผลิตภัณฑ์จากแป้ง เนื้อสัตว์ อาหารทะเล ไข่ นมและผลิตภัณฑ์นม ถั่วเมล็ดแห้ง และ ผลิตภัณฑ์จากชัญพืช ผักสีเขียวเข้ม ผักสีเขียวอ่อน ผักสีเหลือง/สีส้ม ผลไม้ ไขมัน ขนม อาหารว่าง เครื่องคื่ม และอาหารเสริม โดยรวมนักฟุตบอลชายบริโภคเป็นบางวัน บริโภคอาหารครบ 3 มื้อทุกวัน พลังงานที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย 2,809.4 กิโลแคลอรี/วัน คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 130.3 ± 6.6 ของ RDA เมื่อเปรียบเทียบกับ RDA ของวัยรุ่นทั่วไปรวมกับพลังงานที่ต้องใช้ในการฝึกซ้อมของนักฟุตบอลชาย พบว่ามีค่าเฉลี่ยร้อยละ 99.6 ± 9.7 ของปริมาณที่ควรได้รับ โปรตีนที่ได้รับมีค่าเฉลี่ย2.12 กรัม/น้ำหนักตัวกิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 181.6 ± 27.3 ของ RDA ภาวะ โภชนาการประเมินโดยใช้ความสูงตามเกณฑ์อายุ และน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง พบว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติร้อยละ 80.8 และ69.2 ตามลำดับ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณพลังงาน และ โปรตีนที่ได้รับกับภาวะโภชนาการ ของนักฟุตบอลชาย พบว่าปริมาณพลังงานที่ได้รับมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปริมาณโปรตีนที่ได้รับมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

^{*} การศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (คหกรรมศาสตร์) คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{**} นิสิตปริญญาโท ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{***} รองศาสตราจารย์ ข้าราชการบำนาญ ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{****} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The objectives of this research were to study: 1) the type and frequency of food consumption; 2) the amount of energy and protein intake; 3) the nutritional status; and 4) the relationship between amount of energy and protein intake and nutritional status of male soccer players. A questionnaire was used to collect data from the sample group of 52 male soccer players at Bangkok Metropolitan Sport School, selected by systematic sampling. Data were then analyzed using a computer software program to identify percentage, mean and standard deviation. Nutritive values were analyzed by Nutrisurvey 2007 program and correlation was identified by Pearson Product Moment Coefficient.

The results of the study indicated that the average age of soccer players was 15 years old and their average weight and height were 58.2 kg. and 168.2 cm., respectively. Investigation of the type of food and frequency of food consumption by male soccer player indicated that they consumed rice every day while starch product, meat, seafood, egg, milk and dairy products, legume, cereal products, green and young green vegetables, yellow/orange vegetables, fruits, fat, desserts and snack, beverage and food supplement were occasionally consumed. Overall, they consumed three meals daily. Their average energy intake was 2,809.4 kcal/day or $130.3 \pm 6.6\%$ of RDA. When compared with RDA for average adolescents together with energy needed for drills, the average was $99.6\pm 9.7\%$ of recommended energy for soccer players. The average protein intake was 2.12 g/kg body weight/day or $181.6 \pm 27.3\%$ of RDA. Their nutritional status evaluated by height for age and weight for height were 80.8% and 69.2%, of normal standard.

The study of the relationship between the amount of energy and protein intake and the nutritional status of male soccer players indicated that the amount of their energy intake correlated with the nutritional status at the statistical significance level of 0.01, and the amount of their protein intake correlated with the nutritional status at the statistical significance level of 0.05.

เครื่องดื่มน้ำนมถั่วเหลืองผสมน้ำแครอท

Milk Product Mixed with Carrot Juice

สุรีย์ แถวเที่ยง* เยาวลักษณ์ สุรพันธ์พิศิษฐ์** ควงสุคา เต โชติรส*** อมรรัตน์ เจริญชัย****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมน้ำนมถั่วเหลือง วิธีการสกัดน้ำแครอท อัตราส่วน น้ำนมถั่วเหลืองต่อน้ำแครอท และปริมาณน้ำตาลทรายที่เหมาะสม อายุการเกีบ และการขอมรับผลิตภัณฑ์ โดยศึกษากุณภาพทางกายภาพ องค์ประกอบทางเกมี คุณภาพทางประสาทสัมผัส และปริมาณจุลินทรีย์ ผลการวิจัยพบว่า น้ำนมถั่วเหลืองที่เหมาะสมใช้อัตราส่วนถั่วเหลืองแห้งต่อน้ำที่ใช้ในขั้นตอนการสกัด 1: 4 (โดยน้ำหนักถั่วเหลืองแห้ง) การลวกแครอทก่อนสกัดน้ำให้ผลผลิตร้อยละ 70.31 ใน 100 กรัม มีเบด้าแกโรทีน 4,580 ไมโครกรัม อัตราส่วนน้ำนมถั่วเหลืองต่อน้ำแครอทที่ 70:30 และปริมาณน้ำตาลทราย ร้อยละ 5 โดยน้ำหนักเป็นอัตราส่วนที่เหมาะสม ผลิตภัณฑ์ใค้รับคะแนนความชอบเฉลี่ย ด้านสี กลิ่นรส เนื้อสัมผัส และความชอบโดยรวม เป็น 7.98 8.00 7.93 และ 8.05 ซึ่งหมายความว่า ได้รับความชอบระดับปานกลางและ ชอบมาก องค์ประกอบทางเคมีใน 100 กรัม ให้พลังงาน 71.08 กิโลแคลอรี่ โปรตีน ไขมัน คาร์โบไฮเดรต 4.40 1.56 และ 9.86 กรัม เบด้าแคโรทีน 1,378 ไมโครกรัม ต้นทุนเฉพาะวัตถุดิบ 6.41 บาท ต่อ 180 มิลลิลิตร ผู้บริโภคให้การขอมรับในระดับปานกลาง ราคาจำหน่าย 12.00 บาทต่อ 180 มิลลิลิตร เก็บรักษาที่ 7°C เวลา 14 วัน ไม่มีความเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพและทางเคมี พบจุลินทรีย์ 4.8 × 10 colony/1 cm3 เมื่อเปรียบ เทียบกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนน้ำนมถั่วเหลือง (มผช.529/2547) ผลิตภัณฑ์ยังมีความปลอดภัยต่อการ บริโภค

^{*} รองศาสตราจารย์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

^{**} รองศาสตราจารย์ คณะอุตสาหกรรมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

^{***} รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

^{****} ศาสตราจารย์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

The purposes of the research were to study the preparation of soy milk, carrot juice extraction, appropriate ratio of soy milk to carrot juice and sugar content, shelf-life, and consumer acceptance of the product. The study focused on the product's physical quality, chemical composition, sensory quality, and micro-organism content. The results of the research revealed that soy milk with soy bean: water ratio of 1:4 (by dry soy bean weight) used in extraction process was appropriate; blanching of carrot prior to extracting yielded 70.31% of the juice and 4,580 kg, beta - carotene per 100 grams of carrot which was a higher amount than extracting fresh carrot; the ratio of soy milk to carrot juice at 70:30, and 5% of sugar content by weight were appropriate in soy milk mixed with carrot product. The acceptance scores on color, flavor, texture, and overall preference were 7.98, 8.00, 7.93, and 8.05. This meant the preference on color and texture was moderate whereas the preference on flavor and texture was very high. For chemical composition, it was found that there were 71.08 kcal. energy, 4.40 g. protein, 1.56 g. fat, 9.86 g. carbohydrate, and 1,378 g. beta-carotene per 100 grams. The cost of raw materials was 6.41 baht per 180 ml. bottle. Consumers' product acceptance was at a moderate level. The price of 12.00 baht per 180 ml. bottle was acceptable. It was also found that there was no physical or chemical change of the product when kept at 7oC for 14 days. Total bacterial count was 4.8x10 colony/1cm3. When compared to the Soy Milk Thai Community Product Standard (SPC. 529/2004), the product was safe for consumption.

การพัฒนามาตรฐานสมรรถนะหลักของ พนักงานแผนกแม่บ้านในอุตสาหกรรมโรงแรม*

Developing Core Competency Standards for Housekeeping

Staff in the Hotel Industry

วันเพ็ญ พงษ์เก่า** กุลขณิษฐ์ ราเชนบุณยวัทน์*** วิกร ตัณฑวุฑโฒ***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะหลักของพนักงานแผนกแม่บ้านในอุตสาหกรรม
โรงแรม 2) วิเคราะห์กลุ่มสมรรถนะหลักของพนักงานแผนกแม่บ้านในอุตสาหกรรมโรงแรม และ 3)กำหนด
มาตรฐานสมรรถนะหลักของพนักงานแผนกแม่บ้านในอุตสาหกรรมโรงแรม แบ่งการศึกษาออกเป็น 3ระยะ
คือ ระยะที่หนึ่ง การศึกษาสมรรถนะหลักของพนักงานแผนกแม่บ้านในอุตสาหกรรมโรงแรมโดยใช้เทคนิค
เคลฟาย เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 15 คน ด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ มัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์ ระยะที่สอง การ
วิเคราะห์กลุ่มสมรรถนะหลักของพนักงานแผนกแม่บ้านในอุตสาหกรรมโรงแรม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้จัดการ
และหัวหน้างานในแผนกแม่บ้าน จำนวน 248 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่การวิเคราะห์องค์ประกอบ และระยะที่สาม การ
กำหนดมาตรฐานสมรรถนะหลักของพนักงานแผนกแม่บ้านในอุตสาหกรรมโรงแรม โดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน
ใช้แนวทางการประชุมกลุ่มสนทนาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ฉันทามติ
ของผู้เชี่ยวชาญผลการศึกษาพบว่ามาตรฐานสมรรถนะหลักของพนักงานแผนกแม่บ้านในอุตสาหกรรม
โรงแรม ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 27 สมรรถนะ จัดเป็น 5 กลุ่ม (KMO = .951) คือ 1) หน้าที่และ
จรรยาบรรณต่อองค์กร 2) การบริการและความภูมิใจในหน้าที่ 3) การทำงานมุ่งเน้นประสิทธิภาพ
4) เทคโนโลยีและการสื่อสาร และ 5) ความรู้เกี่ยวกับองค์กร

^{*} ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดษฎีบัณฑิต (อาชีวศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{**} นิสิตปริญญาเอก ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

^{***} รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The objectives of this research were to: 1) study the core competency of housekeeping staff in the hotel industry; 2) analyze the core competency clusters of housekeeping staff in the hotel industry; and 3) identify the core competency standards for housekeeping staff in the hotel industry. This study had been undertaken in three phases. Phase 1 was a study of the competency of housekeeping staff in the hotel industry, employing the Delphi technique to collect data from 15 experts, using a questionnaire. Median and interquartile ranges were employed to analyze data. In phase 2, a questionnaire was used to collect data from 248 executive housekeepers and housekeeping supervisors. These data were then analyzed using factor analysis to look for core competency clusters. The analyses of data in Phase 1 and 2 were made by a computer software program. In Phase 3, nine experts, purposively selected, met in a focus group discussion to identify the core competency standards for housekeeping staff in the hotel industry. The resulted standards came from the group's consensus. The results revealed that the core competency standards for housekeeping staff consisted of 27 competencies, and could be grouped into the following five factors (KMO = .951): 1) duties and organization ethics, 2) service and pride in responsibilities, 3) work focusing on performance, 4) technology and communication, and 5) knowledge of the organization.